

490

VYHLÁŠKA

Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky

z 8. júla 2002

o bezpečnostnej správe a o havarijnom pláne

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky podľa § 9 ods. 14, § 18 ods. 12 a § 20 ods. 3 zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ

ÚVODNÉ USTANOVENIE

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška upravuje podrobnosti

- a) o bezpečnostnej správe,
- b) o odôvodnených prípadoch na povolenie výnimky z rozsahu bezpečnostnej správy,
- c) o obsahu havarijných plánov, o ich vypracúvaní, precvičovaní a prehodnocovaní, ako aj o oboznamovaní zamestnancov podniku a ďalších osôb s nimi,
- d) o zabezpečovaní prostriedkov na zdoľávanie závažných priemyselných havárií.

DRUHÁ ČASŤ

BEZPEČNOSTNÁ SPRÁVA

§ 2

Účel bezpečnostnej správy

Bezpečnostná správa s prihliadnutím na nebezpečenstvá, ktoré podnik predstavuje, podáva komplexnú charakteristiku podniku umožňujúcu získať celkovú predstavu o jeho zameraní, umiestnení, činnostiach, o reálnych nebezpečenstvách, ako aj o službách, zariadeniach a opatreniach na bezpečnú prevádzku, prevenciu závažných priemyselných havárií a pripravenosť na ich zdoľávanie vrátane väzieb medzi jednotlivými časťami podniku alebo zariadeniami, ich vzájomného ovplyvňovania a vzťahu k okoliu.

§ 3

Obsah a vyhotovenie bezpečnostnej správy

- (1) Bezpečnostná správa obsahuje
- a) základné informácie o podniku vrátane jeho organizácie, riadenia a umiestnenia,

- b) opis okolia a životného prostredia,
- c) súpis, opis a umiestnenie vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku,¹⁾
- d) opis činností a zariadení v podniku spojených s rizikom závažnej priemyselnej havárie,
- e) opis prevádzkových služieb týkajúcich sa spoľahlivosti prevádzky podniku, prevencie závažných priemyselných havárií, ako aj pripravenosti na ich zdoľávanie,
- f) identifikáciu a analýzu zdrojov rizika závažných priemyselných havárií a ich hodnotenie vrátane príslušných bezpečnostných opatrení,
- g) informácie o programe prevencie závažných priemyselných havárií a o bezpečnostnom riadiacom systéme, ako aj o opatreniach týkajúcich sa pripravenosti na zdoľávanie závažných priemyselných havárií a na obmedzovanie ich následkov vrátane informácií o havarijnom pláne a o podkladoch na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva.²⁾

(2) Vyhotovenie, členenie a rozsah bezpečnostnej správy má vychádzať zo zložitosti a rizikovosti podniku a konkrétnych podmienok jeho umiestnenia.

(3) Bezpečnostná správa musí byť prehľadná a zrozumiteľná a musí spĺňať kritériá podľa § 2.

(4) Mapová dokumentácia obsahuje mierku, v ktorej je vyhotovená, a vyznačený sever. Ostatná grafická dokumentácia musí byť vypracovaná a označená tak, aby z nej boli zrejmé jednotlivé rozmery, vzdialenosti, prípadne aj iné dôležité skutočnosti.

§ 4

Základné informácie o podniku

- (1) Základné informácie o podniku pozostávajú
- a) z úvodnej časti,
- b) z informácie o organizácii a riadení podniku,
- c) z informácie o umiestnení podniku,
- d) zo situačného plánu podniku.

(2) Úvodná časť obsahuje všeobecné informácie o podniku a jeho prevádzkovateľovi podľa prílohy č. 1 časti A.

(3) Informácia podľa odseku 1 písm. b) obsahuje opis riadenia podniku a jeho organizačnej štruktúry vrátane rozdelenia funkcií, zodpovednosti a informačných

¹⁾ § 2 písm. f) a g) zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁾ § 18 a 19 zákona č. 261/2002 Z. z.

tokov vzťahujúcich sa na zaistenie bezpečnosti prevádzky podniku.

(4) Informácia o umiestnení podniku obsahuje údaje podľa prílohy č. 1 časti B spracované s podrobnosťou zodpovedajúcou rozsahu rizík, citlivosti a zraniteľnosti okolia podniku.

(5) Situačný plán celého podniku a jeho jednotlivých zariadení musí byť vypracovaný vo vhodnej mierke; rovnako aj príslušné schémy, diagramy alebo iné vyobrazenia. Situačný plán obsahuje údaje podľa prílohy č. 1 časti C.

§ 5

Opis okolia a životného prostredia

(1) Opis okolia podniku a životného prostredia musí svojou podrobnosťou a rozsahom zodpovedať možným rizikám závažných priemyselných havárií tak, aby bolo zrejmé, že prevádzkovateľ v dostatočnej miere analyzoval životné prostredie a jeho jednotlivé zložky, ako aj ďalšie skutočnosti a faktory v okolí podniku z hľadiska a) ohrozenia okolia podniku a životného prostredia prípadnou závažnou priemyselnou haváriou, b) možného vzniku závažnej priemyselnej havárie v dôsledku pôsobenia faktorov majúcich pôvod v okolí podniku alebo v životnom prostredí.

(2) Opis okolia podniku a životného prostredia obsahuje údaje podľa prílohy č. 2.

§ 6

Vybrané nebezpečné látky prítomné v podniku

(1) Bezpečnostná správa poskytuje údaje o druhu, množstve a umiestnení vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku ako

- a) surovina,
- b) medziprodukt,
- c) finálny produkt,
- d) vedľajší produkt,
- e) pomocný produkt,
- f) odpad,
- g) produkt vytvorený v dôsledku nekontrolovateľného priebehu chemického procesu alebo v prípade závažnej priemyselnej havárie.

(2) Súčasťou bezpečnostnej správy je aj zoznam vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku.

(3) Údaje o vybraných nebezpečných látkach prítomných v podniku obsahujú najmä

- a) druh a klasifikáciu vybranej nebezpečnej látky (číslo CAS a názov podľa IUPAC,³⁾ obchodný názov, empirický vzorec, chemické zloženie, stupeň čistoty, najdôležitejšie prímеси),
- b) fyzikálne a chemické vlastnosti a správanie sa vybraných nebezpečných látok za štandardných prevádzkových podmienok a za predvídateľných havarijných podmienok,
- c) údaje o jedovatosti a požiarnych charakteristikách vyplývajúce z klasifikácie látky,

d) ostatné špecifické vlastnosti, napríklad podpora korózie a žieravosť.

(4) V bezpečnostnej správe môžu byť odkazy na ďalšie informácie o vybraných nebezpečných látkach, ktoré sú uvedené na kartách bezpečnostných údajov, prípadne odkazy na všeobecne záväzné právne predpisy a na odbornú literatúru, najmä so zreteľom na ich krátkodobé a dlhodobé účinky na zdravie ľudí a na životné prostredie a o metódach a prostriedkoch na zisťovanie ich prítomnosti.

§ 7

Opis činností a zariadení spojených s rizikom závažnej priemyselnej havárie

Opis činností a zariadení spojených s rizikom závažnej priemyselnej havárie obsahuje údaje podľa prílohy č. 3. V niektorých podrobnostiach môže bezpečnostná správa odkazovať na dokumentáciu, ktorá je príslušnému orgánu k dispozícii na požiadanie; ustanovenie § 3 ods. 3 ostáva nedotknuté.

§ 8

Prevádzkové služby

Opis prevádzkových služieb dôležitých z hľadiska spoľahlivosti prevádzky podniku, prevencie závažných priemyselných havárií a pripravenosti na ich zdolávanie obsahuje údaje podľa prílohy č. 4.

§ 9

Hodnotenie rizika závažných priemyselných havárií

(1) V bezpečnostnej správe sa uvádza zistené riziko závažných priemyselných havárií (ďalej len „riziko“) a jeho zdroje.

(2) Identifikácia a analýza rizika slúži na získanie celkovej znalosti o bezpečnostnej situácii, o možnom ohrození života a zdravia ľudí, životného prostredia a majetku, ako aj o opatreniach na prevenciu závažných priemyselných havárií a na obmedzenie ich následkov.

(3) Analýza rizika zahŕňa

- a) zistenie a analýzu častí podniku a zariadení, v ktorých môže dôjsť k závažnej havárii, pričom nie sú vylúčené ostatné časti podniku a zariadenia, ktoré majú vplyv na bezpečnosť jeho prevádzky,
- b) určenie zdrojov rizika, t. j. podmienok alebo udalostí, ktoré ohrozujú bezpečnú prevádzku podniku alebo zariadenia a môžu zapríčiniť vznik závažnej priemyselnej havárie, a to pre všetky etapy prevádzky zariadenia vrátane havarijnej situácie,
- c) opis scenárov možných závažných priemyselných havárií, pravdepodobnosť ich vzniku vrátane podmienok a udalostí, za ktorých môžu vzniknúť, a odhad ich rozsahu a následkov,
- d) zhodnotenie prijatých preventívnych opatrení a opatrení na zmiernenie následkov závažných priemyselných havárií.

³⁾ § 14 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch.

(4) Podrobnosti o postupe pri analýze a hodnotení rizika ustanovuje osobitný predpis.⁴⁾

(5) Opatrenia podľa odseku 3 písm. d) sa navrhujú a zavádzajú tak, aby

- a) zabránili zlyhaniu zariadenia vrátane chyby obsluhy,
- b) zabránili vzniku situácie spôsobujúcej nebezpečenstvo závažnej priemyselnej havárie,
- c) znížili možné následky závažnej priemyselnej havárie na život a zdravie ľudí, životné prostredie a majetok.

(6) Pri hodnotení opatrení podľa odseku 5 sa prihliada aj na zavedenie, účinnosť a spoľahlivosť bezpečnostných zariadení, najmä

- a) riadiacich systémov vrátane blokovacích zariadení,
- b) požiarnotechnických zariadení a ostatných systémov na ochranu pred požiarom a ochranu pred výbuchom,
- c) zariadení na obmedzenie rozsahu úniku vybraných nebezpečných látok,
- d) detekčných a poplachových systémov,
- e) pultov integrovanej havarijnej ochrany,
- f) rýchlych postupov odstávky,
- g) osobitných opatrení proti neoprávnenej manipulácii.

§ 10

Informácia o programe prevencie závažných priemyselných havárií a o bezpečnostnom riadiacom systéme

(1) Bezpečnostná správa obsahuje prehľadnú informáciu o prijatom programe prevencie závažných priemyselných havárií a o bezpečnostnom riadiacom systéme na jeho zabezpečenie. V odôvodnených prípadoch, najmä pri menších podnikoch môže byť program prevencie závažných priemyselných havárií osobitnou súčasťou bezpečnostnej správy.

(2) Podrobnosti o programe prevencie závažných priemyselných havárií a o bezpečnostnom riadiacom systéme ustanovuje osobitný predpis.⁴⁾

§ 11

Informácia o pripravenosti na zdolávanie závažných priemyselných havárií

S prihliadnutím na výsledky analýzy nebezpečenstiev a hodnotenia rizika bezpečnostná správa obsahuje opis základných opatrení na úseku pripravenosti na zdolávanie závažných priemyselných havárií a obmedzovanie ich následkov, ktorý obsahuje údaje podľa prílohy č. 5.

§ 12

Odôvodnené prípady na povolenie výnimky z rozsahu bezpečnostnej správy

Za odôvodnený prípad podmieňujúci možnosť povolenia výnimky z rozsahu bezpečnostnej správy podľa § 9 ods. 8 zákona sa považuje prípad, keď je splnené aspoň jedno z týchto kritérií:

- a) ak ide o vybranú nebezpečnú látku pevného skupenstva, pri ktorej za štandardných podmienok, ako aj za všetkých odôvodnene predvídateľných neštandardných podmienok nie je možné také uvoľnenie hmoty alebo energie, ktoré by mohlo vytvoriť nebezpečenstvo závažnej priemyselnej havárie,
- b) také balenie, uloženie alebo množstvo vybranej nebezpečnej látky, pri ktorom maximálne možné uvoľnenie za akýchkoľvek podmienok nemôže vytvoriť nebezpečenstvo závažnej priemyselnej havárie,
- c) vybraná nebezpečná látka je prítomná v takom množstve a umiestnená v takej vzdialenosti od ostatných vybraných nebezpečných látok v rámci podniku i mimo neho, že sama nemôže vytvoriť nebezpečenstvo závažnej priemyselnej havárie ani iniciovať inú závažnú priemyselnú haváriu,
- d) látka, ktorá je síce definovaná ako vybraná nebezpečná látka povahou jej klasifikácie do príslušnej kategórie podľa prílohy č. 1 tabuľky II zákona, ale ktorá nemôže vytvoriť nebezpečenstvo závažnej priemyselnej havárie, a preto je pre ňu klasifikácia do uvedenej kategórie na tieto účely nevhodná.

TRETIA ČASŤ HAVARIJNÝ PLÁN

§ 13

Časti havarijného plánu

(1) Havarijný plán je ucelený súbor písomnej a grafickej dokumentácie, ktorý sa člení na všeobecnú časť, pohotovostnú časť a operatívnu časť.

(2) Havarijný plán musí byť prehľadný, stručný a zrozumiteľný.

§ 14

Všeobecná časť havarijného plánu

Všeobecná časť havarijného plánu obsahuje najmä

- a) všeobecné údaje o podniku a jeho okolí, najmä
  1. identifikačné údaje o prevádzkovateľovi (najmä názov, sídlo a miesto podnikania, meno štatutárneho orgánu a identifikačné číslo organizácie – IČO) a identifikačné údaje o podniku,
  2. všeobecný opis podniku, jeho objektov a zariadení a charakteru jeho výrobného programu,
  3. príjazdové a iné komunikácie,
  4. údaje o pracovnom čase, obsadení zmien zamest-

⁴⁾ Napríklad vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 489/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

nancami a o zabezpečení protihavarijnej prevencie v mimopracovnom čase,

5. opis umiestnenia podniku a jeho okolia vrátane geografických, hydrografických, hydrogeologických, meteorologických a iných pomerov, terénnych prekážok alebo priehlbni, osídlenia, citlivých alebo osobitne chránených objektov, zón a zariadení, ako aj objektov a zariadení, ktoré môžu byť zdrojom rizika pre podnik,
- b) osobitné údaje o podniku, najmä
1. opis a plán rozvodov vybraných nebezpečných látok a jednotlivých médií používaných v podniku, najmä elektrickej energie, vykurovacích médií a chladiacich médií, pary, stlačeného vzduchu, inertného plynu a vody, ako aj rozvodov na odvádzanie odpadových médií, prípadne aj rozvodov na expedíciu hotových výrobkov vrátane potrebných fyzikálnych veličín a údajov, najmä tlaku, teploty, svetlého priemeru potrubia, druhu a množstva média,
  2. opis a rozmiestnenie základných uzatváracích zariadení na rozvodoch podľa prvého bodu,
  3. umiestnenie a funkciu signalizačných, poplachových a výstražných zariadení,
  4. umiestnenie a funkciu požiarnotechnických zariadení a ďalších systémov na ochranu pred požiarimi.

§ 15

Pohotovostná časť havarijného plánu

(1) Pohotovostná časť havarijného plánu obsahuje najmä

- a) plán vyznamenania a zvolania, ktorý obsahuje spravidla aj s poradím postupu a zodpovedností zoznam osôb, orgánov a organizácií, ktoré treba
  1. v prípade určitého druhu závažnej priemyselnej havárie povolať na miesto havárie,
  2. informovať o určitom druhu závažnej priemyselnej havárie,
 prípadne i so vzorom takého vyznamenania a zvolania,
- b) zoznam vedúcich zamestnancov, ďalších zamestnancov, útvarov a služieb podniku, ktorým havarijný plán ukladá určité povinnosti, najmä mená a funkcie osôb poverených
  1. riadením prác na zdoľávaní závažnej priemyselnej havárie a na obmedzovaní jej následkov,
  2. koordináciou činností s externými záchrannými zložkami⁵⁾ zúčastnenými na zdoľávaní závažnej priemyselnej havárie a obmedzovaní jej následkov,
- c) spôsob vyhlásenia poplachu a varovania zamestnancov a iných osôb zdržiavajúcich sa s vedomím prevádzkovateľa v areáli podniku a v prípade potreby aj spôsob vyhlásenia poplachu alebo varovania okolia podniku,
- d) uvedenie a stručný opis zdrojov nebezpečenstva so zvýraznením najzávažnejších zdrojov nebezpečen-

stva spôsobilých zapríčiniť závažnú priemyselnú haváriu,

- e) určenie záchranných a únikových ciest a zhromaždisk pre zamestnancov a iné osoby zdržiavajúce sa s vedomím prevádzkovateľa v areáli podniku; tieto veci môžu byť obsahom osobitného evakuačného plánu,
- f) určenie miesta na riadenie zdoľávania závažnej priemyselnej havárie a základní pre záchranné zložky,
- g) zoznam a potrebné údaje o vybraných nebezpečných látkach prítomných v podniku, ich umiestnenie, druh, názov, množstvo, dôležité fyzikálne, chemické, toxikologické a iné nebezpečné vlastnosti, ich možné nebezpečné reakcie najmä pôsobením ohňa, teploty a určitých spôsobov prác na zdoľávaní závažnej priemyselnej havárie,
- h) zoznam, opis a vyznačenie objektov, zariadení, technologických procesov a pracovísk, ktoré vyžadujú na čo možno najdlhší čas neprerušovaný chod a prítomnosť príslušných zamestnancov i počas závažnej priemyselnej havárie, vrátane spôsobu vybavenia, kvalifikácie a spôsobu zabezpečenia ochrany týchto zamestnancov a komunikácie s nimi,
- i) zoznam a rozmiestnenie prostriedkov potrebných na zdoľávanie závažných priemyselných havárií a obmedzovanie ich následkov,
- j) základné pokyny na správanie sa zamestnancov a iných osôb nachádzajúcich sa v areáli podniku v prípade závažnej priemyselnej havárie.

(2) Údaje uvedené v odseku 1 písm. e) až j) možno podľa potreby konkretizovať v jednotlivých scenároch závažných priemyselných havárií v operatívnej časti havarijného plánu.

§ 16

Operatívna časť havarijného plánu

(1) Operatívna časť havarijného plánu obsahuje scenáre reprezentatívnych druhov závažných priemyselných havárií a súbory scenárov pre jednotlivé reprezentatívne druhy závažných priemyselných havárií (ďalej len „scenár“), ktoré môžu nastať v dôsledku aktivácie alebo nezvládnutia zdrojov nebezpečenstva v podniku, prípadne v jeho okolí.

(2) Scenáre sa zostavujú najmä na základe hodnotenia rizika so zohľadnením špecifických podmienok podniku a jeho okolia a ich vzájomne možných interakcií. Obsahujú najmä

- a) okolnosti ovplyvňujúce vznik a časový priebeh vývoja havarijného stavu a závažnej priemyselnej havárie,
- b) možné následky na život a zdravie ľudí, na životné prostredie a majetok,
- c) opatrenia na zastavenie rozvoja havarijného stavu a jeho prerastenia do závažnej priemyselnej havárie,
- d) opatrenia na zdoľanie závažnej priemyselnej havá-

⁵⁾ § 7 až 9 zákona č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme.

rie a opatrenia potrebné na ochranu života a zdravia ľudí, životného prostredia a majetku pred jej následkami a na obmedzenie týchto následkov,
e) určenie zón ohrozenia.

(3) Pri zostavovaní jednotlivých scenárov sa spravidla vychádza z možných druhov závažných priemyselných havárií, ktorými sú:

- a) únik látok, najmä vybraných nebezpečných látok,
- b) požiar,
- c) výbuch,
- d) kombinácia prípadov uvedených v písmenách a) až c).

(4) Pri vypracúvaní scenárov sa zohľadňujú najmä:

- a) možné účinky vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku¹⁾ nielen na osoby a zariadenia v podniku alebo v jeho okolí ohrozené haváriou, ale aj na zasahujúce záchranné zložky,
- b) uvoľňovanie a šírenie vybraných nebezpečných látok v ovzduší, vo vodách alebo v pôde po úniku, požiaru alebo výbuchu,
- c) možné ďalšie následky spojené s únikom, požiarom alebo výbuchom,
- d) účinnosť a vykonateľnosť navrhovaných opatrení na zľadanie konkrétneho druhu závažnej priemyselnej havárie a na obmedzenie jej následkov,
- e) rozsah a závažnosť možného ohrozenia a spôsobia škôd na živote a zdraví ľudí, na životnom prostredí a na majetku vrátane určenia a vyznačenia jednotlivých zón ohrozenia, a to aj v časovom vývoji.

(5) Pri scenároch týkajúcich sa úniku vybraných nebezpečných látok vrátane ich možného požiaru alebo výbuchu sa ďalej berú do úvahy najmä:

- a) možné príčiny a charakter úniku a predpokladané množstvo unikajúcej vybranej nebezpečnej látky alebo inej škodliviny za jednotku času,
- b) spôsob šírenia unikajúceho média (plyn, plynový mrak, prach, aerosól, roztekanie a vsakovanie, splachovanie zrážkovou alebo hasiacou vodou) pri nepriaznivých a priemerných atmosférických podmienkach pri zohľadnení topografie zariadenia, podniku a jeho okolia vrátane
  1. predpokladaných časových a priestorových koncentrácií a dávok v ovzduší,
  2. usadzovania alebo vsakovania do pôdy,
  3. predpokladaných ciest šírenia unikajúceho média v povrchových a podzemných vodách vrátane časových a priestorových priebehov koncentrácií,
- c) nebezpečnosť unikajúcej látky a s tým súvisiace riziká, najmä zdravie škodlivé a smrteľné koncentrácie a dávky,
- d) ak ide o horľavé alebo výbušné vybrané nebezpečné látky, aj možné kombinácie ich úniku s požiarom alebo výbuchom s prihliadnutím na medze výbušnosti vrátane
  1. tepelného žiarenia pri otvorenom ohni,

2. vzniku a šírenia nebezpečných produktov požiaru,
3. časového a priestorového priebehu koncentrácií a dávok škodlivín,
4. časového a priestorového priebehu hodnôt pretlaku a podtlaku,
5. zhodnotenia nebezpečenstva rozletu trosiek a úlomkov.

(6) Pri scenároch týkajúcich sa len požiarov treba vychádzať z dokumentácie vyžadovanej predpismi o ochrane pred požiarom.⁶⁾

(7) Ak ide o scenáre týkajúce sa druhu závažnej priemyselnej havárie podľa odseku 3 písm. c), berie sa do úvahy, popri prvkoch uvedených v odseku 5, najmä

- a) predpokladaný časový a priestorový priebeh hodnôt pretlaku a podtlaku a
- b) zhodnotenie nebezpečenstva rozletu trosiek a úlomkov s prípadným zohľadnením pasívnej ochrany.

(8) Pre každý zo scenárov sa určí postup, ľudské zdroje a materiálne zdroje, ako aj ďalšie konkrétne opatrenia na zľadanie závažnej priemyselnej havárie a na obmedzenie jej následkov vrátane systému spojenia a monitoringu.

(9) Osobitne sa zvýraznia scenáre závažných priemyselných havárií, ktorých zľadanie, prípadne účinky presahujú rámec podniku, takže je potrebná aktivácia zložiek a postupov podľa plánu ochrany obyvateľstva.⁷⁾

§ 17

Grafická dokumentácia

(1) Grafická dokumentácia tvorí spolu s písomnou časťou havarijného plánu ucelený súbor. Preto v nadväznosti na písomnú časť obsahuje najmä údaje podľa § 14 písm. a) druhého, tretieho a piateho bodu a písmena b), § 15 ods. 1 písm. d) až i), § 16 ods. 2 písm. e), ods. 4 písm. e), ods. 5 písm. b) a d) a odsekov 6, 7 a 9.

(2) Vyhotovenie a mierka grafickej časti dokumentácie havarijného plánu musí byť primeraná účelu, na ktorý má slúžiť, a zodpovedať požiadavkám podľa § 13 ods. 2.

§ 18

Vypracúvanie havarijného plánu

(1) Pri vypracúvaní havarijného plánu sa vychádza z konkrétnej situácie v podniku a jeho okolí s osobitným zreteľom na výsledky hodnotenia rizika.

Na vypracúvaní havarijného plánu sa zúčastňujú poverení zamestnanci prevádzkovateľa a podľa potreby aj ďalší zamestnanci podniku a zástupcovia zamestnancov,⁸⁾ prípadne aj zamestnanci iného podnikateľa⁹⁾ vykonávajúceho s vedomím prevádzkovateľa práce v podniku (ďalej len „cudzí podnikateľ“).

⁶⁾ Napríklad § 4 písm. f) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom.

⁷⁾ § 3 ods. 17 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ § 10 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení zákona č. 158/2001 Z. z.

⁹⁾ § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.

(3) Havarijný plán sa už v etape jeho vypracovania spravidla konzultuje aj s príslušnými orgánmi verejnej správy a inými subjektmi, s ktorých súčinnosťou sa uvažuje pri zdoľávaní závažných priemyselných havárií a pri obmedzovaní ich následkov. Predmetom konzultácií je najmä

- a) potreba súčinnosti, prípadne priamej pomoci príslušných orgánov verejnej správy a iných subjektov pri určitých scenároch vrátane potrebnej koordinácie,
- b) zabezpečenie potrebnej nadväznosti havarijného plánu na plán ochrany obyvateľstva, prípadne na obdobné dokumenty príslušných orgánov verejnej správy a iných subjektov,
- c) použiteľnosť určitých prostriedkov na likvidáciu závažnej priemyselnej havárie a obmedzovanie jej následkov,
- d) spôsob riadenia prác pri spoločnom nasadení podnikových a externých záchranných zložiek.

(4) Havarijný plán sa už v etape jeho vypracovania konzultuje podľa potreby aj s prevádzkovateľmi ďalších podnikov a s inými subjektmi, ktoré svojou činnosťou, umiestnením, napojením na energetické siete a iné siete a zariadenia predstavujú možný zdroj rizika závažnej priemyselnej havárie v podniku, prípadne zväčšenia jej následkov.

(5) Ak sa havarijný plán zložitý alebo rozsiahly podnik skladá z viacerých čiastkových havarijných plánov vypracovaných pre jeho jednotlivé samostatné ucelené časti, všetky čiastkové havarijné plány musia byť vo vzájomnom súlade a prepojené tak, aby boli splnené požiadavky podľa § 13 ods. 2.

(6) Na vypracovanie havarijného plánu možno využiť aj dokumentáciu vypracovanú podľa požiadaviek osobitných predpisov.¹⁹⁾ Spôsob, prípadne forma zapracovania tejto dokumentácie do havarijného plánu závisí najmä od konkrétnej situácie v podniku a od druhu a rozsahu uvedenej dokumentácie.

§ 19

Oboznamovanie s havarijným plánom

(1) Pri plnení povinností podľa § 18 ods. 7 zákona prevádzkovateľ zabezpečí v potrebnom rozsahu oboznamovanie s havarijným plánom, prípadne s jeho príslušnými časťami

- a) všetkých osôb a služieb, ktorým havarijný plán ukladá určité povinnosti, s týmito povinnosťami; podľa potreby overí aj ich spôsobilosť na plnenie týchto povinností,
- b) zamestnancov podniku a zástupcov zamestnancov,⁸⁾
- c) vedenia cudzieho podnikateľa, prípadne priamo jeho zamestnancov,
- d) prevádzkovateľov susedných podnikov a verejnosť,

ktorí by mohli byť dotknutí závažnou priemyselnou haváriou.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa vzťahuje rovnako aj na oboznamovanie s aktualizáciou havarijného plánu.

(3) O oboznamovaní podľa odsekov 1 a 2 vedie prevádzkovateľ evidenciu.

§ 20

Precvičovanie havarijného plánu

(1) Pravidelné precvičovanie jednotlivých situácií podľa havarijného plánu (§ 18 ods. 8 zákona) sa uskutočňuje za účasti príslušných zamestnancov podniku a podnikových služieb (závodný hasičský útvar, závodný hasičský zbor, záchranná služba, objektový útvar civilnej ochrany, strážna služba, zdravotná služba), a podľa potreby aj za účasti zamestnancov cudzieho podnikateľa, orgánov verejnej správy a iných subjektov, s ktorých súčinnosťou sa pri konkrétnom scenári v havarijnom pláne uvažuje.

(2) Interval precvičovania, rozsah a náplň jednotlivých cvičení určí prevádzkovateľ najmä s prihliadnutím na zložitosť a rozsah podniku, jeho umiestnenie a závažnosť rizík.

(3) V oznámení plánovaného precvičovania havarijného plánu (§ 18 ods. 10 zákona) prevádzkovateľ uvedie termín konania cvičenia, jeho tematiku, čas trvania a subjekty, ktoré sa na ňom majú zúčastniť.

(4) Súčasťou dokumentácie havarijného plánovania je aj chronologický záznam o cvičení a rozbor cvičenia vrátane potrebných opatrení vyhotovených prevádzkovateľom.

§ 21

Prehodnotenie a aktualizácia havarijného plánu

(1) Pri určovaní intervalu pravidelného prehodnocovania a potrebnej aktualizácie havarijného plánu podľa § 18 ods. 8 zákona prevádzkovateľ prihliada najmä na zložitosť a rozsah podniku, jeho umiestnenie a závažnosť rizík, ako aj na výsledky rozborov z precvičovania havarijného plánu. Nedotknutá ostáva jeho povinnosť bez ohľadu na tento interval zabezpečiť prehodnotenie a potrebnú aktualizáciu havarijného plánu v prípadoch podľa § 18 ods. 9 zákona.

(2) Záznamy o prehodnotení havarijného plánu podľa odseku 1 sú súčasťou dokumentácie havarijného plánovania.

(3) Na aktualizáciu havarijného plánu sa vzťahuje rovnako § 18. Aktualizácia sa vykoná vo všetkých vyhotoveniach havarijného plánu.

¹⁹⁾ Napríklad § 4 písm. f) zákona č. 314/2001 Z. z., § 35 ods. 3 zákona č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon), § 16 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. v znení zákona č. 117/1998 Z. z., § 7 ods. 2 zákona č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami (zákon o ovzduší) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 148/1994 Z. z. a § 3 a príloha č. 2 k vyhláske Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 200/1999 o požiadavkách na vedenie prevádzkovej evidencie zdrojov znečisťovania a o rozsahu ďalších údajov, ktoré sú prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania povinní poskytovať orgánu ochrany ovzdušia.

§ 22

Prostriedky na zdoľavanie závažných priemyselných havárií a na obmedzovanie ich následkov

(1) Prostriedkami na zdoľavanie závažných priemyselných havárií a na obmedzovanie ich následkov podľa § 20 zákona sa rozumejú najmä prostriedky

- a) na kontrolu, meranie a riadenie technologického procesu a signalizáciu závažných odchýlok vrátane prípadnej automatickej korekcie tohto stavu,
- b) na ochranu zamestnancov a ďalších osôb zdržiavajúcich sa s vedomím prevádzkovateľa v areáli podniku, ktoré môžu byť ohrozené závažnou priemyselnou haváriou,
- c) na obmedzenie rozvoja závažnej priemyselnej havárie už v počiatočných štádiách, ako aj na zmenšenie jej rozsahu a obmedzenie jej následkov pre podnik a jeho okolie,
- d) na zdoľanie závažnej priemyselnej havárie vrátane prostriedkov a zariadení na ochranu osôb zúčastnených na jej zdoľávaní, na zisťovanie a vymedzovanie zón ohrozenia a na potrebný monitoring.

(2) Prostriedkami podľa odseku 1 sú najmä prostriedky,

- a) ktorými priamo disponuje podnik,
- b) ktorými disponujú externé záchranné zložky, prípadne iné subjekty, s ktorých súčinnosťou sa uvažuje v havarijnom pláne,
- c) ktorých použitie pre prípad závažnej priemyselnej havárie má prevádzkovateľ zmluvne dohodnuté so subjektom disponujúcim týmito prostriedkami.

(3) Druh, rozsah, množstvo a rozmiestnenie prostriedkov podľa odseku 1 aj s prihliadnutím na požiadavky osobitných predpisov¹⁰⁾ vyplýva z havarijného plánu, prípadne aj z bezpečnostnej správy a ďalších plánovacích a riadiacich aktov prevádzkovateľa.

§ 23

Použiteľnosť prostriedkov

(1) Forma a spôsob zabezpečenia a použiteľnosti prostriedkov na zdoľavanie závažných priemyselných havárií a na obmedzovanie ich následkov sa uvádza v dokumentácii uvedenej v § 22 ods. 3.

(2) Z evidencie a dokumentácie prostriedkov podľa § 22 ods. 2 písm. a) musí vyplývať najmä:

- a) ktoré prostriedky a v akom množstve sa nachádzajú priamo v príslušnom zariadení, či už ako priama súčasť technologického zariadenia, riadiaceho centra alebo ako pohotovostná rezerva,
- b) ktoré prostriedky a v akom množstve sa nachádzajú v havarijnom sklade alebo v inom osobitnom sklade v rámci podniku,
- c) účel, na aký môžu byť prostriedky použité, a právomoc a zodpovednosť za riadne využívanie týchto prostriedkov,
- d) zodpovednosť za udržiavanie prostriedkov vo funkčnom a bezpečnom stave vrátane potrebných kontrol, preskúšania, kalibrácie a údržby,
- e) stav a pohyb zásob prostriedkov vrátane účelu ich použitia a doplnenia.

(3) Použiteľnosť a spôsob použitia prostriedkov uvedených v § 22 ods. 2 písm. b) vyplýva z jednotlivých scenárov v havarijnom pláne, ako aj z predpisov, postupov a ďalšej dokumentácie, ktorou sa riadi činnosť uvedených záchranných zložiek a ďalších subjektov, ktoré týmito prostriedkami disponujú.

(4) Zo zmlúv o zabezpečení prostriedkov podľa § 22 ods. 2 písm. c) musí vyplývať najmä:

- a) druh a množstvo zmluvne zabezpečených prostriedkov,
- b) spôsob poskytnutia, napríklad prenájom, dodávateľská forma poskytnutia vrátane obsluhy,
- c) čas od vyžiadania do poskytnutia prostriedku a doba poskytnutia,
- d) ďalšie zmluvné podmienky, najmä cena, riadenie, zodpovednosť a sankcie.

ŠTVRTÁ ČASŤ**ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE**

§ 24

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. septembra 2002.

László Miklós v. r.

**Príloha č. 1
k vyhláške č. 490/2002 Z. z.****ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O PODNIKU****A. Úvodná časť**

Úvodná časť obsahuje

- a) údaje o prevádzkovateľovi (najmä meno a priezvisko, obchodný názov, sídlo a miesto podnikania, právnu formu, meno štatutárneho orgánu, identifikačné číslo organizácie) a o podniku,
- b) súčasnú a plánovanú činnosť podniku a jeho ťažiskových zariadení (hlavné činnosti a výroba) a číslo odvetvovej klasifikácie ekonomických činností,
- c) rok založenia a najdôležitejšie etapy rozvoja podniku, prípadne aj ťažiskových zariadení vrátane povolení a oprávnení na vykonávanie jednotlivých činností,
- d) počet zamestnancov pracujúcich v podniku vrátane zamestnancov cudzích organizácií pracujúcich v podniku, počet zamestnancov v jednotlivých zmenách, priemerný počet návštevníkov,
- e) základný technický opis podniku, prípadne aj jeho ťažiskových zariadení, charakterizujúci podnik z hľadiska najzávažnejších rizík vyplývajúcich z prítomnosti vybraných nebezpečných látok a prevádzkovaných technológií.

B. Informácia o umiestnení podniku

Informácia o umiestnení podniku obsahuje údaje o topografii miesta situovania podniku, o základnom členení a prístupnosti podniku a jeho ťažiskových zariadení v rozsahu zodpovedajúcom miere rizika závažnej priemyselnej havárie, ako aj citlivosti a zraniteľnosti okolitého životného prostredia.

Predložené topografické mapy musia byť vyhotovené vo vhodnej mierke tak, aby zahŕňali areál podniku a okolité územie v rozsahu primeranom potenciálnemu dopadu závažných priemyselných havárií; vychádza sa pritom najmä zo scenárov závažných priemyselných havárií. Zreteľne sa na nich vyznačia najmä:

- a) podnik ako celok, prípadne aj jeho ťažiskové zariadenia,
- b) prístupové cesty k podniku, prípadne aj k jeho ťažiskovým zariadeniam, únikové cesty z podniku, prípadne i od ťažiskových zariadení,
- c) ostatné komunikácie, ktoré majú význam z hľadiska zdolávania závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov,
- d) typ využitia územia v okolí podniku (napríklad priemysel, poľnohospodárstvo, sídelné útvary, environmentálne citlivé lokality, chránené územia),
- e) umiestnenie najdôležitejších stavieb a infraštruktúry, najmä
  1. nemocníc, škôl, domovov dôchodcov,
  2. štadiónov, železničných staníc, autobusových staníc, kostolov, parkov a iných miest, kde sa pravidelne zhromažďuje značný počet osôb,
  3. železničných a diaľničných sietí, letísk vrátane dráhového systému, diaľkových rozvodov elektrickej energie a zemného plynu.

C. Situačný plán podniku

Situačný plán podniku musí byť vyhotovený vo vhodnej mierke tak, aby prehľadným spôsobom zahŕňal ďalej uvedené zariadenia a miesta činností. Dôležité zariadenia alebo časti podniku sa podľa potreby uvedú na osobitných mapách, schémach alebo iných vyobrazeniach vo väčšej mierke.

Situačný plán zodpovedajúcim spôsobom identifikuje zariadenia a miesta činností podniku vrátane

- a) hlavných skladovacích miest a výrobných zariadení,
- b) umiestnenia vybraných nebezpečných látok a ich množstva,
- c) infraštruktúry podniku, najmä potrubí a rozvodov, nádrží, manipulačných miest a voľných priestorov,
- d) vzdialeností medzi jednotlivými zariadeniami a ich časťami,
- e) únikových ciest a zariadení na ukrytie zamestnancov a iných osôb v rámci podniku,
- f) radiacích miest.

**Príloha č. 2
k vyhláske č. 490/2002 Z. z.****OPIS OKOLIA PODNIKU A ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA**

V tejto časti bezpečnostnej správy sa podstatne podrobnejším spôsobom ako v časti o umiestnení podniku uvedie opis umožňujúci analyzovať možnosť vzniku závažnej priemyselnej havárie alebo zvýšenia závažnosti jej následkov v závislosti od okolia podniku a životného prostredia.

A. Opis okolia podniku

Opis okolia podniku obsahuje relevantné informácie najmä

- a) o obývaných oblastiach vrátane hustoty osídlenia,
- b) o citlivých a dôležitých verejných budovách (najmä školách, nemocniciach, kostoloch, policajných staniach, hasičských staniach, telefónnych ústredniach, domovoch dôchodcov),
- c) o dôležitých verejnoprospešných zásobovacích podnikoch a zariadeniach potenciálne ohrozených následkami závažnej priemyselnej havárie (najmä elektrická energia, voda, plyn, teplo, telefón, kanalizácia),
- d) o dopravných komunikáciách a veľkých dopravných centrách (najmä cestách, železničných tratiach vrátane osobných a zoraďovacích nádraží, vodných cestách vrátane prístavov, leteckých koridorov a letiskách vrátane dráhového systému, depách),
- e) o priemyselných činnostiach (najmä o ich charaktere, vzájomnom rozmiestnení a priestorových vzdialenostiach od podniku, obmedzeniach vyplývajúcich z činnosti iných podnikov),
- f) o ochranných pásmach pre objekty a zariadenia podľa písmena a) až e), o kultúrnych pamiatkach a turisticky významných oblastiach (centrách).

B. Opis životného prostredia

Opis životného prostredia obsahuje v potrebnom rozsahu najmä tieto údaje:

- a) povrchové a podzemné vody, osobitne vodárenské zdroje, chránené vodohospodárske oblasti, citlivé oblasti, zraniteľné oblasti, vodárenské toky vrátane prípadných ochranných pásiem a emisných limitov,
- b) chránené územia a iné osobitne chránené časti prírody a krajiny, citlivé ekosystémy, vzťah k územnému systému ekologickej stability,
- c) potrebné údaje z hľadiska ochrany ovzdušia vrátane prípadných oblastí vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia,
- d) potrebné údaje z hľadiska ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu,
- e) meteorologické údaje, najmä
  1. priemerné a maximálne údaje o zrážkach,
  2. búrková činnosť,
  3. vlhkosť, hmla, mráz,
  4. charakter vetrov, najmä pokiaľ ide o ich prevládajúci smer a rýchlosť,
  5. výskyt tried stability počasia,
  6. zaznamenané maximálne a minimálne teploty,
- f) geologické, hydrologické a hydrografické údaje, najmä
  1. všeobecná geologická a hydrogeologická charakteristika,
  2. typ a stavba geologických štruktúr, najmä podmienky podložia,
  3. seizmicita,
  4. zosuvné územia, zátopové územia, možnosť povodní, zosuvov a poklesov terénu,
  5. iné miestne špecifické prírodné nebezpečenstvá.

**Príloha č. 3
k vyhláške č. 490/2002 Z. z.****OPIS ČINNOSTÍ A ZARIADENÍ SPOJENÝCH S RIZIKOM ZÁVAŽNEJ
PRIEMYSELNEJ HAVÁRIE**

Táto časť bezpečnostnej správy obsahuje predovšetkým opis činností a zariadení, v ktorých sú prítomné vybrané nebezpečné látky v množstve a za podmienok vrátane umiestnenia voči iným zariadeniam a činnostiam, ktoré predstavujú riziko závažnej priemyselnej havárie.

1. Opis činností obsahuje najmä tieto údaje:

- a) základné prevádzkové činnosti,
- b) chemické reakcie, fyzikálne a biologické premeny,
- c) dočasné skladovanie vybraných nebezpečných látok v podniku,
- d) ostatné činnosti spojené s manipuláciou s vybranou nebezpečnou látkou v areáli podniku, najmä nakladanie, vykladanie a preprava vrátane prepravy potrubím,
- e) odstraňovanie, zhromažďovanie, opätovné použitie, recyklácia alebo zneškodnenie odpadov,
- f) čistenie odpadových plynov a ich vypúšťanie,
- g) ostatné fázy procesu, najmä úpravárske a spracovateľské operácie.

2. V nadväznosti na opis činností sa uvedú potrebné údaje o technológii, najmä

- a) postupové diagramy, schémy potrubia a technologického zariadenia,
- b) technologické zariadenie a ďalšie vybavenie,
- c) parametre technologického procesu za štandardných i neštandardných podmienok,
- d) riadiace, kontrolné, poplašné a iné bezpečnostné systémy,
- e) dôležité kvalitatívne a kvantitatívne informácie o tokoch energií a materiálov za štandardných podmienok prevádzky, pri spúšťaní a zastavovaní procesov a počas nepravidelných pracovných operácií,
- f) charakteristika výrobných podmienok a parametrov vybraných nebezpečných látok v štandardných i neštandardných podmienkach.

3. Opis stavebných objektov a zariadení, v ktorých sa manipuluje s vybranými nebezpečnými látkami, najmä takých, na ktoré sa podľa hodnotenia rizík viažu hlavné riziká závažnej priemyselnej havárie, obsahuje najmä údaje

- a) o základoch, konštrukcii a stabilite,
  - b) o použitých materiáloch z hľadiska bezpečnosti,
  - c) o vyhotovení a vybavení zariadení vystavených vysokým tlakom alebo vysokým teplotám,
  - d) o zabezpečení proti vonkajším vplyvom
- vrátane odkazov na príslušné všeobecne záväzné právne predpisy a technické normy.

4. Opis opatrení, postupov a operácií na zaistenie bezpečnosti vo všetkých štádiách prevádzky vrátane spúšťania, odstavenia, neštandardných podmienok alebo operácií a havarijných situácií.

**Príloha č. 4
k vyhláske č. 490/2002 Z. z.****PREVÁDZKOVÉ SLUŽBY**

Opis vonkajšieho a vnútorného zabezpečenia služieb potrebných z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky podniku, prevencie závažných priemyselných havárií a pripravenosti na ich zdolávanie obsahuje najmä tieto údaje:

A. Vonkajšie služby

Vonkajšie dodávky, prívody alebo napájanie zo zdrojov

- a) elektrickej energie alebo inej energie,
- b) vody,
- c) iných kvapalných, plynných alebo tuhých médií.

B. Vnútorné služby

- a) Vnútorné elektrické siete
- b) Vnútorná výroba energií, skladovanie a zásobovanie palivami
- c) Havarijné napájanie
- d) Požiarnotechnické zariadenia okrem elektrickej požiarnej signalizácie a ďalšie systémy na ochranu pred požiarom
- e) Horúcovody a iné rozvodné siete na kvapaliny
- f) Rozvody vzduchu alebo iných plynov
- g) Komunikačné a informačné systémy

C. Ostatné služby

- a) Bezpečnostné technické služby
- b) Zdravotná služba
- c) Riadiace strediská
- d) Záchranná služba
- e) Stráženie objektu alebo zariadenia
- f) Laboratóriá
- g) Údržba, opravy a iné

D. Nakladanie s odpadovými vodami

- a) Kanalizácia a nakladanie s odpadovými vodami
- b) Zariadenie na kontrolu a zber vody použitej na hasenie požiaru

E. Monitorovacie služby

- a) Meteorologické stanice
- b) Detekcia únikov toxických vybraných nebezpečných látok do ovzdušia
- c) Detekcia únikov toxických vybraných nebezpečných látok do vody, pôdy a horninového prostredia
- d) Elektrická požiarňa signalizácia
- e) Detekcia prítomnosti výbušných látok
- f) Monitorovanie vstupu a pohybu cudzích osôb

**Príloha č. 5
k vyhláške č. 490/2002 Z. z.****PRIPRAVENOSŤ NA ZDOLÁVANIE ZÁVAŽNÝCH PRIEMYSELNÝCH HAVÁRIÍ
A NA OBMEDZOVANIE ICH NÁSLEDKOV****A. Opis vybavenia na obmedzenie následkov závažných priemyselných havárií**

Opis v podniku inštalovaného vybavenia na obmedzenie následkov závažných priemyselných havárií obsahuje najmä údaje

- a) o opatreniach a zariadeniach podľa § 9 ods. 5 a 6 a o okolnostiach, za ktorých je toto vybavenie určené na použitie,
- b) o ďalších prostriedkoch na zdoľovanie závažných priemyselných havárií a na obmedzovanie ich následkov a o ich použiteľnosti (§ 22 a 23).

B. Opis organizácie pohotovosti a zásahu

Ide najmä o tieto údaje:

- a) organizácia, zodpovednosť a postup pre prípad ohrozenia,
- b) školenie, výcvik a informácie pre zamestnancov a záchranné zložky,
- c) aktivácia varovania, poplachu alebo vyznamenania zamestnancov a iných osôb v areáli podniku, príslušných orgánov, susedných podnikov a zariadení, a ak to je potrebné, aj verejnosti,
- d) identifikácia zariadení, ktoré potrebujú ochranu alebo záchranné zásahy, ako aj zariadení, ktorých činnosť treba zabezpečiť na čo možno najdlhší čas aj počas závažnej priemyselnej havárie,
- e) identifikácia záchranných ciest, únikových ciest, núdzových úkrytov, zhromaždišiek a kontrolných centier,
- f) opatrenia na odstavenie procesov, zariadení a činností, ktoré majú potenciál zhoršiť následky závažnej priemyselnej havárie.

C. Opis využiteľných zdrojov

Opis využiteľných zdrojov obsahuje údaje o podstatných zdrojoch, ktoré treba aktivovať v prípade závažnej priemyselnej havárie. Ide najmä o tieto údaje:

- a) aktivácia vonkajších záchranných zložiek a ich koordinácia s podnikovými záchrannými zložkami,
- b) dohody o vzájomnej pomoci so susednými prevádzkovateľmi a mobilizácia vonkajších zdrojov,
- c) podnikové a iné miestne dostupné zdroje alebo zdroje dostupné na základe osobitnej dohody, najmä technická, organizačná a informačná pomoc a špecializované zdravotnícke služby.

D. Zoznam prvkov podľa častí A až C potrebných na vypracovanie

- a) havarijného plánu (§ 18 zákona),
  - b) podkladov pre plán ochrany obyvateľstva (§ 19 zákona),
- prípadne potrebné odkazy na už vypracovaný havarijný plán a na podklady podľa písmena b) alebo výňatky z uvedenej dokumentácie.